

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 stycznia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił Z. G. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca legitymuje się stażem sumarycznym w wymiarze 44 lat , 2 miesięcy i 5 dni oraz stażem pracy wykonywanej w szczególnym charakterze w wymiarze 22 lat i 2 miesięcy i 15 dni, przy czym po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w warunkach szczególnym lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych tj. prac wykazanych w załączniku nr 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono okresów zatrudnienia wnioskodawcy: od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. oraz od 21 stycznia 2011 r. do 19 grudnia 2015 r. , ponieważ Z. G. nie został zgłoszony przez płatników składek jako osoba wykonująca pracę w szczególnym charakterze tj. prace wymienione w załączniku nr 2 poz. 12 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy poinformował, że za okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach po 31 grudnia 2008 roku zgodnie z art.38 ustawy pomostowej płatnik składek jest zobowiązany dokonać zgłoszenia pracownika na drukach (...) do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego za poprzedni rok.

/decyzja k.7 - 7 odwrót plik III akt ZUS/

W dniu 13 stycznia 2020 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie Z. G. od ww. decyzji. W treści odwołania Z. G. wskazał ,że spełnia wszystkie prawem przewidziane przesłanki do uzyskania emerytury pomostowej , a nadto ,że po 31 grudnia 2008 r. nie musiał wykonywać prac w szczególnych warunkach. Z. G. wskazał ,że legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze 44 lat oraz staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 22 lat.

/odwołanie k.3 - 3 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k. 4 - 5 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. G. urodził się (...), posiada uprawnienia pierwszej klasy do prowadzenia żurawi wieżowych.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 3 grudnia 2019 r. Z. G. wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca na dzień złożenia wniosku nie pozostawał w stosunku pracy oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczności bezsporne, a nadto wniosek k.1-2 odwrót plik III akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił Z. G. prawa do emerytury pomostowej.

/decyzja k.7 - 7 odwrót plik III akt ZUS/

Wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w łącznym wymiarze 44 lat , 2 miesięcy i 5 dni, w tym 4 lat , 2 miesięcy i 9 dni okresów nieskładkowych.

/okoliczności bezsporne/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. uwzględnił Z. G. staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 22 lat , 2 miesięcy i 15 dni - uwzględniono okresy zatrudnienia od 24 czerwca 1978 r. do 22 października 1981 r. oraz od 15 października 1982 r. do 24 lutego 2003 r. (okresy te zostały pomniejszone o okresy zasiłków chorobowych). We wskazanych okresach wnioskodawca wykonywał obowiązki maszynisty żurawi wieżowych.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 21 stycznia 2011 r. do 19 grudnia 2015 r. Z. G. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. W ww. okresie wnioskodawca wykonywał obowiązki operatora żurawia wieżowego na realizowanych przez ww. firmę budowach. Powierzone prace Z. G. wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie podczas krótkich okresów przestawiania żurawia (co do zasady żuraw w trakcie budowy obiektu stał w jedynym miejscu) w inne miejsce (np. na nową budowę) zajmował się wykonywaniem innych prac (m.in. pomagał murarzom). W trakcie całego okresu zatrudnienia okresy przestawiania dźwigu wynosiły łącznie nie więcej niż jeden rok. Żuraw był niezbędny do wykonywania prac na dużych budowach. Na budowie przy ul. (...) żuraw był ustawiony na 2 lata a przy ul. (...) na 1,5 roku. Praca na żurawiu była na dwie zmiany. Jedną zmianę obsadzał wnioskodawca a drugą pracownik z firmy zewnętrznej. Na początku, po rozpoczęciu budowy firma zewnętrzna montowała na czas budowy dźwig- żuraw. Dźwig ten obsługiwał potem wnioskodawca, codziennie przez 8 godzin do momentu zakończenia trwającej budowy i przeniesienia go przez firmę zewnętrzną na inną lokalizację.

/świadczenie pracy k.12 - 13 plik II akt ZUS, dokumentacja osobowa wnioskodawcy k.46, zeznania świadków: M. T. min.00:10:38 - 00:21:34, S. K. min.00:21:34 - 00:34:09, M. K. min. 00:34:09 - 00:45:38 oraz zeznania wnioskodawcy min.00:46:41 - 00:58:02 rozprawy z dnia 20 października 2020 r., płyta CD k.53/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ZUS, w szczególności na podstawie dokumentacji osobowej obejmującej sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy, a także na podstawie zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadków: M. T., S. K. oraz M. K., którzy pracowali razem z wnioskodawcą i z tego tytułu mają pełną wiedzę na temat charakteru pracy wykonywanej przez niego w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Wszystkie złożone w niniejszej sprawie zeznania były wiarygodne, spójne i znajdowały potwierdzenie w zachowanej dokumentacji osobowej. Wartość dowodowa zeznań nie była kwestionowana przez organ rentowy. Stanowiły one tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Podkreślenia wymaga okoliczność, że wszyscy świadkowie i wnioskodawca zgodnie zeznali, że okresy pracy wnioskodawcy jako operatora dźwigu, na pełen etat trwały co najmniej od 1,5 do 2 lat tak jak trwały prowadzone budowle.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

6. po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 ustawy, jest więc legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r. (czyli od dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych). Osoby, które takiej pracy po wskazanej dacie nie wykonywały, a w rezultacie nie spełniają warunku określonego w art. 4 pkt 6 ustawy, mają możliwość uzyskania emerytury pomostowej w oparciu o art. 49 ustawy, który w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby zainteresowany spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r. sygn. II UK 159/13, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r. sygn. II UK 164/11, opubl. OSNP 2013/5-6/62, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2013 r. sygn. I UK 448/12).

W niniejszej sprawie nie było kwestionowanym, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki przyznania prawa do emerytury pomostowej określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy uznał wnioskodawcy za udokumentowany okres zatrudnienia w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wymiarze : 22 lat , 2 miesiące i 15 dni.

Przedmiotem sporu było ustalenie , czy także po dniu 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca wykonywał pracę o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Jak wynika z ustaleń poczynionych przez Sąd na podstawie zeznań wnioskodawcy, zeznań świadków: M. T. , S. K. oraz M. K. oraz dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego, w okresie od 21 stycznia 2011 r. do 19 grudnia 2015 r. Z. G. , w pełnym wymiarze czasu pracy , wykonywał obowiązki operatora żurawia wieżowego na realizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. budowach. Powierzone prace Z. G. wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy , a jedynie podczas okresów przestawiania żurawia (co do zasady żuraw w trakcie budowy obiektu stał w jedynym miejscu) w inne miejsce (np. na nową budowę) zajmował się wykonywaniem innych prac (m.in. pomagał murarzom). Z całą zatem pewnością wnioskodawca wykonywał prace operatora żurawia wieżowego , czyli prace wymienione w pkt 12 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Podkreślić należy, że organ rentowy nie kwestionował, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w okresie od 21 stycznia 2011 r. do 19 grudnia 2015 r. na stanowisku operatora żurawia wieżowego należy do prac kwalifikowanych jako prace o szczególnym charakterze, o jakich mowa w art. 3 ust. 3. Brak podstaw do zaliczenia wymienionego okresu pracy do wykonywanej w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy wywiódł jedynie z faktu, że pracy wykonywanej przez wnioskodawcę na stanowisku operatora maszyn

odlewniczych po dniu 31 grudnia 2008 r. pracodawca nie przekazał jego danych zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 38 ustawy o emeryturach pomostowych, jak również w konsekwencji nie opłacił za wnioskodawcę składek na Fundusz Emerytur Pomostowych (art. 35 ustawy).

Argumentacji organu rentowego nie sposób podzielić z tego względu, że wskazane wyżej obowiązki wynikające z art. 35 i następne ustawy o emeryturach pomostowych związane ze zgłoszeniem danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze i zapłatą należnych składek za pracownika wykonującego prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze obciążają pracodawcę (patrz uzasadnienie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r. sygn. II UK 130/11, OSNP 2013/3-4/40). Okoliczność zatem, że pracodawca wskazanych obowiązków o charakterze ewidencyjno - sprawozdawczym w stosunku do danego pracownika nie realizował nie sprzeciwia się zakwalifikowaniu pracy na danym stanowisku do stanowisk, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze decydujące znaczenia ma rodzaj powierzonej mu pracy i rzeczywiście wykonywanych zadań. W sprawie bezspornie ustalono, że praca wykonywana przez wnioskodawcę na stanowisku operatora operatora żurawia wieżowego po dniu 31 grudnia 2008 r. była pracą wymienioną w pkt 12 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki określone w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art.26 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu (...), a zatem prawo do emerytury pomostowej należało mu przyznać wnioskodawcy przyznać od dnia 1 stycznia 2020 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477 14 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

S.B.